

Патријарх Порфирије: Наша православна вера је давала највредније духовне плодове и у најтежим временима

Беседа Његове Светости Патријарх српског г. Порфирија у порти Вазнесенског храма у Суботици на прослави Патрона Епархије бачке – празника Преноса моштију Светог Иринеја, Епископа бачког, исповедника вере, и светих мученика бачких

Браћо и сестре, где су двоје или троје у Моје Име сабрани ту сам и Ја, вели Господ. А, ево, ми, на данашњи дан, када славимо славу Епархије бачке, сабрали смо се у овом дивном благословеном граду на северу Бачке, у Суботици, са свих страна. Сабрали смо се у великом броју и ми који смо дошли, а и у име оних који нису данас са нама, у име наших ближњих; сабрали смо се у једној вери, у љубави и нади у једном Господу. И нема благословенијег сабора и чвршће заједнице, нема интензивнијег јединства од јединства које је резултат сабирања у једној вери у Христу. И ништа то није, слава Богу, ново за наш народ. Откада зна за себе, наш народ је имао храм као место свога сабирања. Наш народ је имао храм као место чувања себе и свога идентитета, као простор и место проналажења смисла постојања овде на земљи, без обзира да ли су спољашње околности повољне или не, али и

као место сусрета са Живим Богом и сусретања нас једних са другима, као место на којем постајемо не само блиски са Богом него као место где постајемо једно са Њим и једно међу собом – штавише, постајемо Његово Тело. У храму Божјем сабирајући се пројављујемо и објављујемо свету, сведочимо да смо Црква – Једна, Света, Саборна и Апостолска Црква. Зато је, браћо и сестре, данас за све нас велика радост што смо се сабрали у овоме граду да прославимо славу Епархије бачке и да прославимо свете новомученике бачке. Не само да их се сетимо као својих предака него да заједно са њима пројавимо и покажемо свету, посведочимо да смо заједно са њима на Крсту Христовом, али, исто тако, и у победи и Васкрсењу Христовом, јер то је наша вера – то је вера православна, то је вера хришћанска. Сва је у Крсту и Васкрсењу Христовом, сва је у том знаку, сва је у знаку парадокса – пораза и победе у исто време.

Данас, сабрани овде, слушамо реч Христову, а она је истинита, она је праведна. И у данашњем Јеванђељу које смо чули Господ нас упозорава да онај ко хоће да иде за Њим, када узме Крст свој и пође за Њим, не треба да очекује једноставан и лак живот него да онај који је узео Крст свој и пошао за Христом, будући да се определио за Јеванђеље Његово, за заповести Његове, будући да зна да заповести Христове откривају истинску природу људску, истинску природу нашу, будући да зна да заповести Божје говоре о томе шта је здрав човек, који живот треба да се труди да води да би живео здраво, то значи духовно – и када се определи за Јеванђеље Христово, за заповести Његове, Господ упозорава да свако мора да зна да ће то бити, у најмању руку, сметња онима који се опредељују за другу врсту закона, за друга правила живота, који бирају да живе по својој острашћеној вољи и по својем острашћеном срцу. Њима ће сметати сви они који хоће да посведоче Христа, јер им смета Христос. И неретко ће сматрати провокацијом наш труд да живимо јеванђелски, да живимо по православној вери, да тако хоћемо да уредимо живот у својим породицама, у својем граду, да тако хоћемо да учимо своју децу, да их васпитавамо у школама у складу са речју Христовом. Не због тога што је то наша идеологија и због тога што хоћемо друге да поробимо том идеологијом него управо због тога што знамо да је реч Христова истинита и спасоносна, што знамо да реч Христова записана у Јеванђељу открива здраву природу људску, открива исправан начин живота који нас води у проналажење смисла постојања овде на земљи и отвара путеве духовне радости. Али, истовремено, ти путеви су путеви спасења. Тим начином живота у Цркви Христовој, где су двоје и троје и где смо сви ми сабрани ту је и Господ. Јеванђелски начин живота, хришћански подвиг, јесте сусрет са Богом, али и сусрет са собом и са ближњим, са онаквима какви

треба да будемо. И зато, браћо и сестре, када се трудимо да живимо по Јеванђељу, ми се трудимо и због спасења других и из љубави према другима и никада не сматрамо да смо бољи од других независно да ли су они изабрали другачији начин живота, чак и независно онда када нам сеprotиве, чак и онда када је реч о нашим ближњима, како каже данас у Јеванђељу: Устаће отац на сина или син на оца, браћа на браћу и сестре на сестре, тојест биће и има их, знамо то и међу нашом браћом и сестрама, који су изабрали широк пут и хтели би мало да разводне реч Христову, хтели би да је релативизују. Понекад кажу: „Треба да модернизујемо реч Христову, реч Јеванђеља!”, а то у пракси значи да је се одрекнемо, а ми, трудећи се да читавим својим бићем живимо речју Христовом, заповестима Његовим и, знајући да има оних којима то смета, јер им смета Христос, молимо се и за такве. Молимо се Богу, да нам Бог дâ вере и за њих, јер знамо и то је у Јеванђељу записано, у причи о оној четворици који верују Христу и својом вером приносе једнога који не верује и он бива исцељен вером ових верујућих. Знајући ону старозаветну причу, да тамо где има вере, макар и десет праведника у једном народу, ту је Господ и чува тај народ. Дакле, ми подвигом својим хоћемо да измолимо од Бога, да нам Бог дâ вере и за ону браћу и сестре којима вера недостаје или који сеprotиве вери својих отаца и вери нашој, али Господ упозорава да ту никада не треба да дозволимо да наша духовност буде романтизам и сентименталност. Дакле, ми јасно морамо разликовати добро од зла, јасно морамо разликовати црно од белог, лаж од истине, никада не смемо крити лаж. Позвани смо увек да сведочимо истину и никада не можемо рећи да је неправда – правда. Дакле, дужни смо да посведочимо истину, правду, лепоту, радост Христа, притом не само својим речима него својим животом, својим подвигом и својом врлином и, у исто време, да се молимо за читав свет, да се молимо за сву нашу браћу и сестре и да никога не презиремо и не одбацујемо. Зато Господ и каже: Будите мудри као змије и безазлени као голубови, тојест потребно нам је расуђивање, јер ако имамо само мудрост без милосрђа, без љубави, онда она може да се претвори у свој антипод, у злоћу. И наравно, ако проповедамо романтичну доброту, без свести о томе да треба разликовати добро од зла или ако хоћемо да снисходимо по сваку цену свему што се чини у свету, ако не раздвојимо зло од човека који чини зло, онда можемо постати наивни. Дакле, да се молимо за онога који чини грех, али у исто време да, сведочећи Христа, помогнемо и њему да он препозна да је грех – грех. Зато је, браћо и сестре, важно да увек у духовном животу имамо расуђивање и, наравно, као православни хришћани, на то нас позива Господ, да никада не одустанемо од свог опредељења за Христа. Јер, ми знамо да смо слаби и немоћни и грешни,

да падамо сваки дан, али наш живот треба да се састоји од две паралеле: једно је чврсто и непоколебиво опредељење за Христа и за православну веру, до мере ако треба и живот свој да положимо за Христа и за веру. Али, знамо да паралелно с тим постоји наша свакодневица у којој непрестано одступамо по разним питањима од тог свог чврстог, принципијелног опредељења, и то су наши падови, то су наше слабости. Али, имајући ово чврсто опредељење, увек молитвом и подвигом и вером кроз покајање хоћемо да се враћамо том свом опредељењу. То значи да треба до краја да издржимо све оно што Промисао Божји поставља као задатак, подвиг, послушање у нашем животу и да никада од Христа не одступимо.

Ово наше сабрање, браћо и сестре, и молитве светих новомученика бачких и светога Иринеја, епископа бачког, које нас сабирају, показују да оно семе и оно предање које смо добили од наших отаца је итекако живо и да је то најважнија вредност или, боље рећи, контекст и амбијент у којем живимо своју свакодневицу, пролазећи кроз разне подвиге, кроз разне феномене, али увек остајући оно што јесмо. Та наша православна вера коју је засадио Свети Сава, једампут за свагда, и определио наш народ да буде православан, да буде Христов, јесте нешто што је не само очувало наш народ, нешто што је помогло да опстанемо, да будемо оно што јесмо, него и онда када је било најтеже и најстрашније, та наша православна вера била је куцање нашег срца и наше дисање и наш поглед и наша мисао. Она је давала највредније духовне плодове и у најтежим временима. Зато, браћо и сестре, нека би Господ дао да увек будемо верни Њему и да имамо снаге да до краја изнесемо свој крст, да имамо заправо трпљење и стрпљење, јер свети Јован Златоуст каже: Стрпљење је мајка свих врлина и извор свакога добра. Дај Господе вере, љубави и наде свима нама, а нарочито дај мира нашој браћи на Косову и Метохији. Све вас молим, браћо и сестре, да свако од нас појединачно унесе у своје молитвено правило молитву за нашу браћу и сестре на Косову и Метохији, да им Бог дâ мира и да ми будемо увек спремни да носимо и делимо крст њихов, јер то је и наш крст. Али, да дâ мира и свим другим људима који живе на Косову и Метохији, а да – рекао сам то и синоћ и видим цитирали су – дâ разумевања и онима који имају силу и моћ и који неретко затварају очи на неправду, а понекад користе различите аршине, па једне гледају овако, а друге гледају онако. Сваки човек је икона Божја, сваком је потребан мир. Да Бог дâ и њима да учине све што могу да допринесу да сви људи на Косову и Метохији добију елементарни мир.

Нека је срећна слава, да сте благословени и молитве светих мученика бачких и светога Иринеја, епископа бачког, да буду са свима нама и да заједно са

њима славимо Једнога у Тројици Бога, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Епископ бачки Иринеј: Свети Иринеј и новомученици бачки су нам дали пример оне верности коју смо дужни Христу Спаситељу

Беседа Његовог Преосвештенства Епископа бачког г. Иринеја у порти Вазнесенског храма у Суботици на прослави Патрона Епархије бачке – празника Преноса моштију Светог Иринеја, Епископа бачког, исповедника вере, и светих мученика бачких

Драга браћо архијереји, браћо свештеници, драга браћо и сестре! Дозволите на крају да ипак, по дужности и савести, у име свих нас, најпре захваливши Господу, Који нас је сабрао овде, и светима Његовим, да захвалим и Његовој Светости, нашем Патријарху, што је данас овде благословио ову Црквену општину, овај град, нашу Епархију, све вас овде сабране и све нас, и што нас је богонадахнуто поучио јеванђелском речју живота и спасења у Христу. Такође бих хтео да захвалим свој браћи архијерејима који су се одазвали на наш позив и данас деле са нама молитвену радост данашњега дана – Патрона или славе Епархије бачке. Посебно, пак, међу браћом архијерејима желим да заблагодарим нашем драгом брату Митрополиту будимпештанском из Руске Православне Цркве господину Илариону и његовој пратњи. Хтео бих да захвалим и нашем старом и верном пријатељу, оцу Јакобу Пфајферу, који не пропушта ниједну прилику када ми прослављамо неки од наших празника да не буде са нама заједно у братској љубави и молитви.

Хтео бих, такође, свим добротворима и зато одликованима од стране наше Цркве да честитам ово часно одликовање које не служи да потхрањује код нас људи никакву сујету него као подсетник и подстрек да се увек, до последњега даха, трудимо у славу Божју и на спасење наше и наших ближњих. Свима вама, браћо и сестре, желим да честитам данашњи вишеструки радосни празник, ради којег смо сабрани, а то је, као што рекох, празник светога Иринеја, епископа бачког, исповедника вере наше, који је много добра учинио, а и много пострадао за Цркву и веру, а и свих бачких мученика, новомученика, који су својим мучеништвом посведочили веру и дали нама пример верности, оне коју смо дужни Христу, Који је ради нас био послушан Оцу Свом Небеском до смрти, и то до смрти на Крсту. Зато му је Бог дао Име изнад свакога имена – Име Богочовека и Спаситеља свега света и све творевине Божје.

Исто тако, данас прослављамо и један леп јубилеј – то су три стотине година откако је сазидан и потом освећен наш православни храм у Суботици, која се тада још није звала Суботица, и то је био први хришћански храм у овоме граду. То је, заиста, један велики датум и у животу Суботице и наше Епархије и читаве наше Цркве. Нека Бог дâ да будемо достојни да прослављамо и друге сличне годишњице, којих ће, свакако, бити и у животу наше Епархије и у животу наше Цркве у целини. Још једампут хвала, наравно, и нашим појцима и хоровима што су овако молитвено и лепо појањем саслуживали Његовој Светости и свима нама, и вама свима што сте у овом лепом броју молитвено, такође, учествовали и саслуживали на овој божанственој светој Литургији. Дај Боже у здрављу и сваком добру на многа и блага лета!

mitropolija.com